

CNG (SPP) AUTOBUSI

Autobusi na pogon zemnim plinom
ili prirodnim plinom

Autor: dipl.ing. Zvonko Biloš

MAN plinski autobusi - povijest

1943. – prvi MAN plinski autobus,
Augsburg

UZROCI

- svijest da se rapidno povećava broj vozila na cestama, što za posljedicu ima ubrzano trošenje zaliha nafte (potrebno pronaći novi emergent “gorivo” koje će zadovoljiti buduće potrebe)
- nalazišta nafte nalaze se na politički nestabilnim područjima (želi postići neovisnost od takovih izvora opskrbe)

ZADATAK ZA PROIZVOĐAČE

- smanjenje potrošnje goriva
- smanjenje emisija (ispušni plinovi, buka)
- smanjenje stakleničkih plinova
- zamjena za fosilna goriva
- ne traži velika ulaganja kako bi se dobile potrebne vrijednosti ispušnih plinova
- gorivo koje će biti iz obnovljivih izvora energije
- gorivo za čiju proizvodnju neće biti utrošeno puno energije (koristi energija iz obnovljivih izvora)

RJEŠENJA

- Serijska proizvodnja autobusa na pogon zemnim plinom počinje početkom 90-ih godina prošlog stoljeće
- Počelo razmišljati i o ostalim gorivima kao što su biodiesel, etanol, vodik, gorive ćelije – izrađeni prototip autobusi – probna korištenja
- Prigodom odabira goriva vodilo se računa o ekologiji

Z E T

Gradski prijevoz treba promatrati kroz činjenicu, da je osim zaštite okoline koja je svugdje prioritet još važnija zaštita građana, jer ima neposredni učinak na kvalitetu života u gradu i što je još važnije na zdravlje građana. (osim vozila sa smanjenom emisijom ispušnih plinova i bukom, potrebno je kvalitetom prijevoza pridobiti korisnike osobnih automobila)

- ZET- dva podsustava prijevoza (tramvajski i autobusni)

Tramvaj – pogonjen električnom energijom, prolazi središtem grada što je dodatna pogodnost za građane

Autobus-prijevoz putnika od krajnjih stajališta tramvaja prema prigradskim naseljima

AUTOBUS

- nastanak RH okretanje prema zapadu i zapadnom načinu razmišljanja (ekologija)
- 1994. g.   MAN NG 272   E1
- 1995. g.   MB O 405 GN2
- 1996. g.   MAN NG 312   E2
                    MB O 405 GN2
- 2003. g.   MAN NL 263   E3
                    MB O 530 G

- 2007. g.   MAN UL 314   E4
- 2009. g.   MB O 530 G
                  MAN NL 313
- CNG   IVECO   EEV

TEHNIČKI OPIS AUTOBUSA

- mjenjač: štedni program
učinkovit program
topodyn
- dovod goriva: ograničavanje raspolaganja
snagom motora
- podešavanje elemenata sustava liniji na kojoj
će voziti

BUDUĆNOST

Autobusi koriste tehniku hybrida

- diesel
- gorive ćelije
- etanol
- biodiesel II generacije
- CNG – bio plin (za sada nije predviđen u kombinaciji sa tehnikom hybrida)
bio plin-očistiti od CO₂ pa nam ostaje visoki sadržaj CH₄

CNG AUTOBUSI U ZET-u

- Tijekom 2009 godine u ZET došlo 60 CNG autobusa
- - 20 IVECO CITELIS 1.2 CNG (200 kW)
- - 40 IVECO CITELIS 1.8 CNG (220 kW)
- EEV vozila

- klasični ima spremnik stlačenog plina 1232 l
(8*154)
- zglobni ima spremnik stlačenog plina 1540 l
(10*154)

A blue public bus is shown from a front-three-quarter perspective, driving through a snowy landscape. The bus has a digital display board above the windshield showing the route number "233" and the destination "Markuševac". A small accessibility icon is visible next to the route number. The bus's front grille features the letters "ZET" and the number "685". The license plate reads "ZG 3915-DZ". The background is filled with snow-covered trees and branches, and the ground is covered in a thick layer of snow.

233 Markuševac

ZET
685

ZG 3915-DZ

- klasični autobusi prevalili 1 821 781 km
  - zglobni autobusi prevalili 3 119 619 km
  - ukupno 4 941 400 km
-
- u absolutnom broju veliki broj kilometara, ali u stvari vrlo mali godišnji broj prevaljenih kilometara po jednom vozilu (25 500)
  - razlog nedovoljni kapaciteti punjenja

- tijekom korištenja autobusa nisu pojavljivali kvarovi koji bi na bilo koji način dovodili u opasnost putnike i ostale sudionike u prometu

dipl.ing. Zvonko Biloš

